

La fortuna dipende dalle nostre azioni

Conviene condurre una vita lontano dall'ingiustizia, se non vogliamo incorrere nella punizione divina.

Ἐπὶ τῶν θεῶν βλεπόμεθα· ἢ μὲν ἀρετὴ ἡμῶν (“di noi”, “nostra”, gen.) θαυμάζεται, ἢ δὲ πονηρία κολάζεται. Ἀνάγκη δὲ τὴν μὲν δικαιοσύνην διώκομεν, τὴν δὲ ἀδικίαν φεύγομεν· ἢ μὲν γὰρ ταῖς ψυχῶν ἡμῶν ἡσυχίαν παρέχει, ἢ δὲ τὴν τῶν θεῶν ὀργὴν τίκει καὶ ῥίζα ἐστὶ μεριμνῶν τε καὶ συμφορῶν. Ἡ μὲν εὐτυχία τῶν οἰκιῶν παρασκευάζεται σωφροσύνη τε καὶ παιδεία, ἢ δὲ δυστυχία τόλμη τε καὶ βία τίκεται. Θεράπαινοι, τὴν ἀρετὴν διώκετε καὶ τὴν τῆς δεσποίνης ὀργὴν φεύγετε· δέσποιναι, τὴν τῶν θεραπειῶν ἀρετὴν θαυμάζετε καὶ τὴν βίαν φεύγετε· ἢ πεῖνά τε καὶ ἡ πενία φεύγετον τὴν ἐν τοῖς οἰκίαις ὁμόνοιαν.

Esortazione ai soldati In un momento di grave difficoltà

Un generale greco esorta i suoi uomini a confidare nell'aiuto degli dèi e nel proprio valore per avere la meglio sui nemici.

Ὁ στρατηγὸς λέγει τοῖς στρατιώταις· “Καλὰς ἐλπίδας (“speranze”, acc. pl. f.) ἔχομεν σωτηρίας. Ἡμεῖς (“noi” nom.) μὲν γὰρ πιστοὶ ἐσμεν καὶ τοὺς θεοὺς σέβομεν, οἱ δὲ πολέμιοι οὐ μόνον ἀνόσιοι εἰσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν σπονδὴν παρὰ (“contro” + acc.) τοὺς ὄρκους λύουσι. Τοῖς μὲν οὖν πολεμίοις ἐναντίοι εἰσιν οἱ θεοί, ἡμῖν (“a noi”, dat.) δὲ φίλοι· τῶν θεῶν γὰρ ἐστὶ τοῖς μὲν ἰσχυροῖς τὴν ἥτταν παρέχειν, τοὺς δὲ μικροὺς ἐκ τῶν χαλεπῶν σῶζειν. Εἰ δ’ οὖν τοῖς πολεμίοις ἀνδρεῖοι μαχόμεθα, βεβαία (“sicura”, nom. sing. f.) ἐστὶν ἡ νίκη. Οἱ γὰρ θεοὶ καὶ θαυμάζουσι τὴν ἀρετὴν τῶν πιστῶν τε καὶ ἀνδρείων ἀνθρώπων καὶ σῶζουσι τοὺς ἀγαθοὺς ἐκ δεινῶν κινδύνων”.

Gli antichi Ateniesi e le Amazzoni

Le Amazzoni, leggendarie donne guerriere, secondo la tradizione entrarono in conflitto con gli antichi Ateniesi, concependo la speranza di impadronirsi di una terra che aveva acquistato grandissima fama. Ma la loro tracotante audacia fu gravemente punita: tutte persero la vita, rendendo immortale il ricordo del valore degli Ateniesi.

Ἀμαζόνες μὲν ἦσαν Ἄρεως θυγατέρες, οἰκοῦσαι παρὰ τὸν Θερμῶδοντα ποταμόν, πρῶται δὲ τῶν πάντων ἐφ’ ἵππους ἀνέβαινον, οἷς τολμηρῶς ἤρουν μὲν τοὺς φεύγοντας, ἀπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας. Ἐνομίζοντο δὲ διὰ τὴν εὐψυχίαν μᾶλλον ἄνδρες ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναῖκες· πλέον γὰρ ἐδόκουν τῶν ἀνδρῶν τῆ ἀνδρεία διαφέρειν ἢ τῆ ῥώμῃ ἐλλείπειν (“essere inferiori”). Ἄρχουσαι δὲ πολλῶν ἐθνῶν καὶ περὶ τῆσδε τῆς χώρας ἀκούουσαι κλέος μέγιστον, πολλῆς δόξης χάριν παραλαμβάνουσαι τὰ μαχιμώτατα τῶν ἐθνῶν ἐστράτευον ἐπὶ τήνδε τὴν πόλιν. Τυχάνουσαι δ’ ἀρειόνων ἀνδρῶν, αὐτοῦ (“qui”, cioè “ad Atene”) ἀπέθνησκον, διδοῦσαι δίκην τῆς ἑαυτῶν ἀνοίας, ὥστε τῆσδε μὲν τῆς πόλεως ἀθάνατον τὴν μνήμην ἐποίουν, τὴν δὲ ἑαυτῶν πατρίδα ἀνώνυμον καθίστασαν. Ἐκεῖναι οὖν, τῆς ἀλλοτρίας χώρας ἀδίκως ἐπιθυμοῦσαι, τὴν ἑαυτῶν δικαίως ἀπώλλυσαν. (da Lisia)